

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව
இலங்கை மத்திய வங்கி
CENTRAL BANK OF SRI LANKA

සන්නිවේදන දෙපාර්තමේන්තුව

30, ජනාධිපති මාවත, කොළඹ 01, ශ්‍රී ලංකාව
 දුරකථන අංක: 2477424, 2477423, 2477311
 ෆැක්ස්: 2346257, 2477739
 ඊ-මේල්: dcommunications@cbsl.lk, communications@cbsl.lk
 වෙබ් අඩවිය: www.cbsl.gov.lk

පුවත්පත් නිවේදනය

නිකුත් කළේ ආර්ථික පර්යේෂණ දෙපාර්තමේන්තුව

දිනය 2016 අප්‍රේල් මස 26 වැනි දින

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ 2015 වසර සඳහා වන වාර්ෂික වාර්තාව

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ මුදල් මණ්ඩලයේ 66 වැනි වාර්ෂික වාර්තාව අතිගරු ජනාධිපති මෙමනීපාල සිරිසේන මැතිතුමා සහ ගරු අග්‍රාමාත්‍ය රනිල් වික්‍රමසිංහ මහතා වෙත මහ බැංකු අධිපති අර්ජුන මහේන්ද්‍රන් මහතා විසින් පිළිගැන්වූ අතර 1949 අංක 58 දරන මුදල් නීති පනතේ 35 වැනි වගන්තියට අනුව, ගරු මුදල් අමාත්‍ය රවී කරුණානායක මහතා වෙත ද පිළිගන්වන ලදී.

(ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ අධිපති අර්ජුන මහේන්ද්‍රන් මහතා විසින් 2015 වසර සඳහා වූ වාර්ෂික වාර්තාව, අතිගරු ජනාධිපති මෛත්‍රීපාල සිරිසේන මැතිතුමා, ගරු අග්‍රාමාත්‍ය සහ ජාතික ප්‍රතිපත්ති හා ආර්ථික කටයුතු පිළිබඳ අමාත්‍ය රනිල් වික්‍රමසිංහ මැතිතුමා සහ ගරු මුදල් අමාත්‍ය රවී කරුණානායක මහතා වෙත පිළිගැන්වීම. මහ බැංකුවේ නියෝජ්‍ය අධිපතිවරුන් වන ආචාර්ය පී. නන්දලාල් විරසිංහ මහතා, එස්. ලංකාතිලක මහතා, මහ බැංකුවේ සහකාර අධිපති කේ.ඩී. රණසිංහ මහතා සහ මහ බැංකුවේ ආර්ථික පර්යේෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ අධ්‍යක්ෂ කේ.එම්. මහින්ද සිරිවර්ධන මහතා ද ඡායාරූපවල වෙති.)

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ වාර්ෂික වාර්තාවෙන් පිළිබිඹු වන 2015 වසරේ ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකය පිළිබඳ සමස්ත නිරීක්ෂණය පහත දැක්වේ.

2015 වසරේ දී, ශ්‍රී ලංකාවේ මූර්ත දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය, 2014 වසරේ දී වාර්තා වූ සියයට 4.9 ක වර්ධනය හා සැසඳීමේ දී සියයට 4.8 කින් වර්ධනය විය¹. ශ්‍රී ලංකාවේ අපනයන සඳහා වන සාම්ප්‍රදායික වෙළඳපොළ වෙතින් ඇති ඉල්ලුමෙහි වර්ධනය මන්දගාමී වීම අපනයන අංශය මත බලපෑම් ඇති කරන ලද අතර, එක්සත් ජනපදයෙහි ආර්ථිකය ශක්තිමත් වීම හේතුවෙන් කෙටිකාලීන ප්‍රාග්ධන ප්‍රවාහ පිටතට ගලා යෑම කඩිනම් විය. ජාත්‍යන්තර භාණ්ඩ මිල ගණන් අඩු වීම හේතුවෙන් මෙම තත්ත්වයෙහි බලපෑම තරමක් දුරට සමනය විය. එසේ වුවද, විශේෂයෙන් රාජ්‍ය අංශයේ සේවකයින්ගේ ආදායම් ඉහළ යෑම හේතුවෙන් දේශීය පරිභෝජනය යථා තත්ත්වයට පත් විය. 2015 වසර තුළ දී, කෘෂිකාර්මික හා සේවා ආශ්‍රිත ක්‍රියාකාරකම්, පිළිවෙලින්, සියයට 5.5 කින් හා සියයට 5.3 කින් වර්ධනය වූ අතර, කර්මාන්ත ආශ්‍රිත ක්‍රියාකාරකම් සියයට 3.0 කින් වර්ධනය විය. කොළඹ පාරිභෝගික මිල දර්ශකයෙහි (කො.පා.මි.ද.) වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය වෙනස මගින් ගණනය කරනු ලබන උද්ධමනය ජාත්‍යන්තර භාණ්ඩ මිල ගණන් අඩු වීම හේතු කොටගෙන 2015 ජූලි-සැප්තැම්බර් අතර කාලයේ දී සෘණ අගයක් වාර්තා කළේය. මෙය 1995 මාර්තු මාසයෙන් පසුව උද්ධමනය සෘණ අගයක් ගත් ප්‍රථම අවස්ථාව වේ. කෙසේ වුවද, 2014 වසර අවසානයේ දී සියයට 2.1 ක් වූ මතුපිට උද්ධමනය 2015 වසර අවසානයේ දී සියයට 2.8 ක් ලෙස සටහන් විය. මේ අතර, කො.පා.මි.ද. පැසෙහි බලශක්ති සහ තෝරාගත් ආහාර ඉවත් කොට ගණනය කෙරෙන මූලික උද්ධමනය, පෙර වසරේ සමාන කාලයට සාපේක්ෂව, 2015 පෙබරවාරි මාසයේ දී පැවැති සියයට 0.8 සිට වසර අවසානය වන විට සියයට 4.5 දක්වා ඉහළ ගියේය. මේ සඳහා, ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වූයේ, බැංකු විසින් සපයන ලද ණය වර්ධනය ඉහළ යෑම සහ රාජ්‍ය අංශයෙහි සහ ආර්ථිකයෙහි අනෙකුත් අංශවල සේවකයන්ගේ වැටුප් ඉහළ යෑමයි. මේ අතර, අඩු ඉන්ධන මිල ගණන් හා අඛණ්ඩව වර්ධනය වන සංචාරක අංශය තුළින් ඉහළ ප්‍රතිලාභ ලැබුණ ද, විදේශ සේවා නියුක්තිකයන් වෙතින් ලැබෙන ප්‍රේෂණ ඇතුළුව ශුද්ධ මූල්‍ය ප්‍රවාහ ලැබීම් මන්දගාමී වීම හා ප්‍රාග්ධන ප්‍රවාහ ආපසු ගලා යෑම් හේතුවෙන් ගෙවුම් ශේෂයේ හිඟයක් වාර්තා විය. රජයේ බදු සහ බදු නොවන ආදායම් අඩු වීමේ ප්‍රවණතාව වළක්වා ගැනීමට

1 2015 ජූලි මාසයේ දී, ජන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුවේ ජාතික ගිණුම් සංඛ්‍යාලේඛනවල පාදක වර්ෂය 2002 සිට 2010 දක්වා වෙනස් කරන ලද අතර එක්සත් ජාතීන්ගේ ජාතික ගිණුම් පද්ධතිය 2008 ප්‍රමිතිය පිළිගන්නා ලදී. මෙම වැඩිදියුණු වූ සම්පාදන ක්‍රමය පසුගිය දශකයේ ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකය තුළ සිදු වූ ව්‍යුහමය වෙනස්වීම් ග්‍රහණය කරන අතර ජාතික ගිණුම් පද්ධතියට නව ආර්ථික කටයුතු ද හඳුන්වා දෙයි. ප්‍රතිපාදක වූ ද.දේ.නි. ඇස්තමේන්තු සාර්ව ආර්ථික දර්ශකයන්ට විවිධාකාරයෙන් බලපාන ලදී. මෙම වාර්තාවේ, 2015 වසරේ ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකය පිළිබඳ විශ්ලේෂණයන් අලුත් ද.දේ.නි. ඇස්තමේන්තු මත පදනම් වන අතර ඒවා තාවකාලික ඇස්තමේන්තු වේ.

දරන ලද ප්‍රයත්නය තරමක් දුරට සාර්ථක වූ නමුත්, රාජ්‍ය අයවැයෙහි විශදම් විශාල ලෙස ඉහළ යෑම, ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස සියයට 4.4 ක් වූ ඉලක්කගත අයවැය හිඟය, සියයට 7.4 දක්වා ඉහළ යෑමට හේතු විය. 2015 වසර අවසානයේ දී මධ්‍යම රජයේ ණය ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස සියයට 76.0 දක්වා ඉහළ ගියේය. 2015 වසරේ ජනාධිපතිවරණයෙන් පසු ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රධාන දේශපාලන පක්ෂ දෙක විසින් බිහි කර ගන්නා ලද ඒකාබද්ධ රජය එම වසරේ අගෝස්තු මස පැවැත්වූ මහ මැතිවරණයට පෙර කාලයේ දී දින සියයේ වැඩපිළිවෙළ ක්‍රියාත්මක කිරීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කළේය. 2015 අගෝස්තු මාසයේ දී පැවැති මහ මැතිවරණයෙන් පසු වෙනස් වන ගෝලීය ආර්ථික තත්ත්ව හමුවේ ප්‍රතිපත්තිමය ප්‍රතිචාර දැක්වීම සඳහා සැලකිය යුතු කාලයක් ගත විය. ඉහළ යමින් පැවති ඉල්ලුම් පීඩන තුළින් මිල මට්ටම සහ මූල්‍ය ස්ථායීතාව කෙරෙහි ඇති වන අහිතකර බලපෑම් වැළැක්වීමට මෙන්ම, ගෙවුම් තුලනය මත ඇති වන පීඩනය සමනය කිරීම සඳහා, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් නිසිකලට නිවැරදි කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ග අනුගමනය කරන ලදී. විනිමය අනුපාතික කළමනාකරණය කිරීමේ දී වඩාත් නම්‍යශීලී පිළිවෙතක් අනුගමනය කිරීම ඉල්ලුම කළමනාකරණ උපකරණයක් ලෙස සාර්ව විචක්ෂණශීලී ක්‍රියාමාර්ගයක් වන වටිනාකම් මත උපරිම ණය අනුපාතය පැනවීම සහ ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අවශ්‍යතාව ඉහළ නැංවීම මෙන්ම, පසුකාලීනව මහ බැංකුවෙහි ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතික ඉහළ නැංවීම තුළින් දැඩි මුදල් ප්‍රතිපත්තියක් අනුගමනය කිරීම යනාදිය මෙසේ ගන්නා ලද ක්‍රියාමාර්ග විය. අපනයන මූලික කරගත් ආර්ථික වර්ධනය කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීම සහ ඉහළ යන රජයේ ණය පාලනය කිරීමට හැකි වන පරිදි රාජ්‍ය ආදායම ඉහළ නංවා ගැනීම, රජයේ මැදිකාලීන ආර්ථික ක්‍රමෝපායේ ප්‍රධාන අරමුණු වන අතර, මේ සඳහා රජය විසින් යෝජනා කර ඇති ව්‍යුහාත්මක ප්‍රතිසංස්කරණ ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදල විසින් ද අනුමත කරනු ඇතැයි අපේක්ෂිතය.

ආර්ථිකයේ ප්‍රධාන අංශ තුනම 2015 වසරේ ආර්ථිකයේ මූර්ත වර්ධනය සඳහා දායක විය. ද.දේ.නි.යේ සියයට 56.6 කට දායක වන සේවා අංශය සියයට 5.3 කින් වර්ධනය වූ අතර, ඒ සඳහා මූල්‍ය සේවා (සියයට 15.8), නිශ්චල දේපළ ක්‍රියාකාරකම් (සියයට 9.6), ප්‍රවාහන කටයුතු (සියයට 5.5) සහ තොග සහ සිල්ලර වෙළඳාම (සියයට 4.7) යන උපඅංශවල වර්ධනය උපකාරී විය. ඉදිකිරීම් (සියයට -0.9) සහ පතල් හා කැනීම් (සියයට -0.9) කටයුතු සුළු වශයෙන් මන්දගාමී වුවද, ද.දේ.නි.යේ සියයට 26.2 කට දායක වන

කර්මාන්ත කටයුතු ප්‍රධාන වශයෙන් නිෂ්පාදන කටයුතුවල සිදු වූ වර්ධනය (සියයට 4.7) හේතුවෙන් සියයට 3.0 කින් වර්ධනය විය. ධීවර (සියයට -2.7), රබර් වගාව (සියයට -10.1) සහ තේ වගාව (සියයට -2.6) පහළ යෑම මධ්‍යයේ වුවද, වී (සියයට 23.3) සහ එළවළු (සියයට 24.9) වගාවේ සිදු වූ සැලකිය යුතු වර්ධනය හේතුවෙන් ද.දේ.නි.යේ සියයට 7.9 ක් වන කෘෂිකාර්මික කටයුතු සියයට 5.5 කින් වර්ධනය විය. වියදම් ප්‍රවේශය අනුව 2015 වසරේ මූර්ත දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ වර්ධනය ප්‍රධාන වශයෙන් පාරිභෝජන ඉල්ලුම වර්ධනය මගින් සිදු වූ අතර ආයෝජන ක්‍රියාකාරකම් සුළු දායකත්වයක් දැක්වීය. දේශීය ඉතිරිකිරීම් ද.දේ.නි.යේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස 2014 වසරේ වාර්තා වූ සියයට 24.0 ක සිට 2015 වසරේ දී සියයට 22.6 ක් දක්වා අඩු විය. විදේශ සේවා නියුක්තිකයින්ගේ ප්‍රේෂණයන්හි රුපියල් අගය සුළු වශයෙන් ඉහළ යෑම හමුවේ වුවද, 2015 වසරේ දී ආයෝජන මත වූ ඉපැයුම් අඩු වීම සහ ගෙවීම් වර්ධනය වීම හේතුවෙන් ලෝකයේ සෙසු රටවල් සමඟ වූ ශුද්ධ ප්‍රාථමික ආදායම පහළ යෑම හේතුවෙන් ජාතික ඉතිරිකිරීම් පහත වැටුණි. ඒ අනුව ජාතික ඉතිරිකිරීම් ද.දේ.නි.යේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස පෙර වසරේ පැවති සියයට 29.5 සිට 2015 වසරේ දී සියයට 27.8 ක් දක්වා පහත වැටුණි. මේ අතර ද.දේ.නි.යේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස ආයෝජන අඩු වීම, ද.දේ.නි.යේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස ජාතික ඉතිරිකිරීම් අඩුවීමට වඩා ඉහළ අගයක් ගැනීම හේතුවෙන් 2015 වසර තුළ දී ඉතුරුම් ආයෝජන පරතරය අඩු විය.

විශේෂයෙන්ම කාන්තාවන්ගේ ශ්‍රම බලකා සහභාගිත්වයේ සුළු වර්ධනය මධ්‍යයේ සේවා වියුක්ති අනුපාතය, 2014 වසරේ වාර්තා කළ සියයට 4.3 හා සැසඳීමේ දී 2015 වසරේ දී සියයට 4.6 දක්වා ඉහළ ගියේය. 2014 වසර හා සැසඳීමේ දී, 2015 වසරේ දී පුරුෂ සේවා වියුක්ති අනුපාතය සියයට 3.1 සිට සියයට 3.0 දක්වා අඩු වූ අතර කාන්තා සේවා වියුක්ති අනුපාතය සියයට 6.5 සිට සියයට 7.6 දක්වා ඉහළ ගියේය. තරුණයන් හා අ.පො.ස. උසස් පෙළ සහ ඊට ඉහළ අධ්‍යාපන සුදුසුකම් සහිත වූවන් අතර සේවා වියුක්තිය සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ ගියේය. ශ්‍රම බලකාය තුළ ග්‍රාමීය අංශයේ කාන්තා සහභාගිත්වය ඉහළ යෑමත් සමඟ 2015 වසරේ දී ශ්‍රම බලකා සහභාගිත්ව අනුපාතය, 2014 වසර තුළ දී වූ සියයට 53.3 සිට සියයට 53.8 දක්වා ඉහළ ගියේය. ආර්ථිකයේ අංශ තුනෙහිම ධනාත්මක දායකත්වය සමඟ 2015 වසර තුළ දී ශ්‍රම ඵලදායීතාවය ඉහළ ගියේය. මේ අතර, මැද පෙරදිග භූ-දේශපාලන අවිනිශ්චිතතාව ඉහළ යෑම සහ ආර්ථික ක්‍රියාකාරිත්වයෙහි පසුබෑම හේතුවෙන් රැකියා සඳහා විදේශ ගතවන සංඛ්‍යාව සියයට 12.4 කින් වූ තියුණු පසුබෑමකට ලක් විය. මෙය, සේවා වියුක්ති අනුපාතයටත් ශ්‍රම බලකා සහභාගිත්වයටත් බලපාන ලදී.

ප්‍රධාන පාරිභෝගික හාණි කිහිපයක මිල පහත හෙළීම, දේශීය හා විදේශීය වෙළඳපොළවල සැපයුම් අංශයේ පැවති හිතකර වර්ධනයන් මෙන්ම මනාව පාලනය වූ උද්ධමන අපේක්ෂා හේතුවෙන්, කොළඹ පාරිභෝගික මිල දර්ශකය (2006/07=100) මත පදනම් වූ උද්ධමනය, මැද තනි අගයක මට්ටමට පහළින් පැවතුණි. 2015 අතුරු අයවැයෙන් හඳුන්වා දුන් මිල සංශෝධන සමඟ, කොළඹ පාරිභෝගික මිල දර්ශකයේ වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය වෙනස අනුව මනිනු ලබන මතුපිට උද්ධමනය, 2015 ජනවාරි මාසයේ දී වාර්තා වූ සියයට 3.2 හා සාපේක්ෂව 2015 පෙබරවාරි මාසයේ දී සියයට 0.6 දක්වා ශීඝ්‍ර ලෙස අඩු විය. ඉන්පසු, 2015 සැප්තැම්බර් මස වන තුරු, සියයට එකට අඩු මට්ටමේ පැවති වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය පදනම මත උද්ධමනය, 2015 ජූලි සිට සැප්තැම්බර් දක්වා කාලයේ දී සෘණ අගයක් වාර්තා කළේය. 2015 වසරේ සිව්වන කාර්තුව තුළ ඉහළ යමින් පැවති උද්ධමනය 2015 වසර අවසානය වන විට සියයට 2.8 ක අගයක් වාර්තා කළේය. වාර්ෂික සාමාන්‍ය මතුපිට උද්ධමනය, 2014 වසර අවසානයේ වාර්තා කළ සියයට 3.3 ට සාපේක්ෂව 2015 වසර අවසානය වන විට සියයට 0.9 දක්වා අඩු විය. වාර්ෂික සාමාන්‍ය පදනම මත මූලික උද්ධමනය, 2014 වසර අවසානයේ වාර්තා කළ සියයට 3.5 හා සාපේක්ෂව 2015 වසර අවසානය වන විට සියයට 3.1 දක්වා අඩු වුවද, ආර්ථිකයේ ක්‍රමයෙන් වර්ධනය වන ඉල්ලුම් පීඩන පිළිබිඹු කරමින්, කොළඹ පාරිභෝගික මිල දර්ශකයෙහි වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය පදනම මත පදනම් වූ මූලික උද්ධමනය, 2014 වසර අවසානයේ වාර්තා කළ සියයට 3.2 සිට 2015 වසර අවසානය වන විට සියයට 4.5 දක්වා ඉහළ ගියේය. මේ අතර, 2015 වසරේ දී ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ජාතික පාරිභෝගික මිල දර්ශකය (ජා.පා.මි.ද. 2013 = 100) හඳුන්වා දෙනු ලැබූ අතර එමගින් ගෘහ ඒකක ආදායම් හා වියදම් සමීක්ෂණය 2012/2013 මත පදනම්ව සියලු පළාත්වල මිල උච්චාවචන සහ පාරිභෝජන රටාවල වෙනස්කම් ආවරණය කරනු ලබයි. 2015 වසර අවසානයේ, ජා.පා.මි.ද. මත පදනම් වූ වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය පදනම මත උද්ධමනය සියයට 4.2 ක් වූ අතර, වාර්ෂික සාමාන්‍ය උද්ධමනය සියයට 3.8 ක් විය. විශේෂයෙන්ම, වැටුප් අනුපාත දර්ශකයෙහි වෙනස මගින් පිළිබිඹු වන පරිදි රාජ්‍ය අංශ වැටුප් උද්ධමනය ඉහළ මට්ටමක පැවති අතර 2015 වසර තුළ දී රාජ්‍ය අංශයේ වැටුප් අනුපාතික දර්ශකය නාමික වශයෙන් සියයට 31.7 ක් ද, මූර්ත වශයෙන් සියයට 27.0 ක් ද විය.

ගෝලීය ආර්ථික වාතාවරණය වෙනස්වීමේ බලපෑම මෙන්ම දේශීය ආර්ථිකයේ වර්ධනයන් රාශියක් ශ්‍රී ලංකාවේ විදේශීය අංශයේ ක්‍රියාකාරිත්වය මගින් පිළිබිඹු විය. බනිජතෙල් ආනයන වියදම අඩු වීමේ ප්‍රතිලාභ තිබියදීත්, ඉන්ධන නොවන ආනයන

වර්ධනය වීම සහ අපනයන ආදායම් අඩු වීම පිළිබිඹු කරමින් වෙළඳ හිඟය පෙර වසරට සාපේක්ෂව සියයට 1.7 කින් සුළු වශයෙන් පුළුල් විය. සංචාරක පැමිණීම් අඛණ්ඩව වර්ධනය වීම සහ සංචාරකයින්ගේ වියදම් වර්ධනය වීම හේතුවෙන් සංචාරක ඉපැයීම් වර්ධනය වූ අතර, වසර තුළ දී සේවා ගිණුමෙහි ක්‍රියාකාරීත්වය වර්ධනය වීමට මෙය විශාල ලෙස දායක විය. 2015 වසරේ දී ප්‍රාථමික ආදායම් ගිණුමේ හිඟය තවදුරටත් පුළුල් විය. කෙසේ වුවද, ද්විතීයික ආදායම් සහ සේවා ගිණුම්වල අතිරික්තයන්, විදේශීය ජංගම ගිණුමේ ඉහළ හිඟය අවම කිරීමට උපකාරී විය. ද.දේ.නි.යේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස ජංගම ගිණුමේ හිඟය 2014 වසරේ පැවති සියයට 2.5 හි සිට 2015 වසරේ දී සියයට 2.4 ක් දක්වා සුළු වශයෙන් අඩු වුවද, නිරපේක්ෂ වශයෙන් එය සුළු වශයෙන් වර්ධනය විය. ජංගම ගිණුමෙහි පැවති මධ්‍යස්ථ ක්‍රියාකාරීත්වය සමඟ රජය, බැංකු හා පෞද්ගලික අංශ වෙත ලැබුණු ණය හා සෘජු විදේශීය ආයෝජන අඩු වීම සහ රාජ්‍ය සුරැකුම්පත් වෙළඳපොළෙන් විදේශීය ආයෝජන ඉවත් කර ගැනීම් ආකාරයට මූල්‍ය ගිණුම වෙත වූ ලැබීම් අඩු වීම හේතුවෙන් ගෙවුම් තුලනයෙහි එ.ජ.ඩොලර් මිලියන 1,489 ක හිඟයක් වාර්තා විය. ගෙවුම් තුලනයේ පිරිහීමත් සමඟ රටෙහි දළ නිල සංචිත ප්‍රමාණය 2014 වසරේ තිබූ එ.ජ.ඩොලර් බිලියන 8.2 හි සිට 2015 වසර අවසානය වන විට එ.ජ.ඩොලර් බිලියන 7.3 ක් දක්වා අඩු විය. මේ අතර, වසරේ පළමු මාස 8 තුළ දී බොහෝ සෙයින් ස්ථායීව පැවති රුපියලෙහි අගය, විනිමය අනුපාතය නිර්ණය කිරීමේ දී වෙළඳපොළ බලවේග අනුව ඉහළ නම්‍යශීලීතාවයක් ඇති කිරීමට මහ බැංකුව ගත් තීරණයන් සමඟ සැප්තැම්බර් මස මුල සිට ශීඝ්‍රයෙන් අවප්‍රමාණය විය. මේ අනුව, 2015 වසර අවසානය වන විට, එ.ජ.ඩොලරයට සාපේක්ෂව රුපියල සියයට 9.03 ක අවප්‍රමාණයක් වාර්තා කළේය.

2015 වසර සඳහා වන අතුරු අයවැය මගින් වසර තුළ දී අයවැය හිඟයෙහි ශීඝ්‍ර අඩුවීමක් අපේක්ෂා කළ ද, රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණයට අභියෝගාත්මකව සිදු වූ වර්ධනයන් ගණනාවක් නිසා සැලසුම් කළ රාජ්‍ය මූල්‍ය ඒකාග්‍රතාවය ළඟා කර ගැනීමට බාධා ඇති විය. ජනවාරි මාසයේ පැවති ජනාධිපතිවරණයෙන් පසුව ඉදිරිපත් කළ අතුරු අයවැය මගින් රාජ්‍ය මූල්‍ය ඒකාග්‍රතා ක්‍රියාවලියෙහි අපේක්ෂිත ප්‍රතිඵල ඉටු කර ගැනීමේ අරමුණින් රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිසංස්කරණ ගණනාවක් හඳුන්වා දෙන ලදී. 2015 වසරේ රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණ වාර්තාවෙහි සඳහන් මැදිකාලීන සාර්ව රාජ්‍ය මූල්‍ය රාමුවෙහි (2014-2017) ඉලක්කයන්ට අනුකූලව රජයේ අයවැය හිඟය ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස 2014 වසරේ වාර්තා වූ සියයට 5.7 සිට 2015 වසරේ දී සියයට 4.4 දක්වා අඩු කිරීමට අපේක්ෂා කළ අතර, 2015 වසර තුළ දී මධ්‍යම රජයේ ණය ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස සියයට

72.0 ක මට්ටමක පවත්වා ගැනීමට ද අපේක්ෂා කරන ලදී. එසේ වුවද වසර තුළ දී රාජ්‍ය මූල්‍ය අංශය ළඟා කරගත් සංවර්ධනයන් 2015 වසර සඳහා අතුරු අයවැයෙහි සඳහන් අයවැය ඉලක්කයන්ගෙන් සැලකිය යුතු ලෙස වෙනස් වෙමින් 2015 වසරේ රාජ්‍ය මූල්‍ය අංශයේ කාර්යසාධනය පිරිහීමට ලක් විය. රජයේ ආදායම අපේක්ෂිත ප්‍රමාණයට වඩා අඩු වීම විශේෂයෙන් වැටුප් සහ වේතන සඳහා වූ ඉහළ පුනරාවර්තන වියදම්, සුභසාධන වියදම් සහ පොලී ගෙවීම් ඇස්තමේන්තුගත අගයට වඩා ඉහළ යෑම යනාදිය 2015 වසරේ සමස්ත අයවැය හිඟය මත සැලකිය යුතු බලපෑමක් ඇති කළේය. ඒ අනුව, ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස අයවැය හිඟය, මුල් අයවැයෙහි ඉලක්කය වූ සියයට 4.4 සැලකිය යුතු ලෙස අඛණ්ඩව යමින් 2014 වසරේ පැවති සියයට 5.7 සිට 2015 වසරේ දී සියයට 7.4 දක්වා ඉහළ ගියේය. රජයේ නිර්-ඉතුරුම් පිළිබිඹු කරන වර්තන ගිණුමේ හිඟය ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස පසුගිය වසරේ පැවති සියයට 1.2 සිට 2015 වසරේ දී සියයට 2.2 දක්වා ඉහළ ගිය අතර, සමස්ත අයවැය හිඟයෙන් පොලී ගෙවීමේ වියදම් ඉවත් කර සකසන ප්‍රාථමික ගිණුමේ හිඟය ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස 2014 වසරේ පැවති සියයට 1.5 සිට සියයට 2.9 දක්වා වැඩි විය. වසර තුළ දී ලද විදේශීය මූල්‍යනය සාපේක්ෂව අඩු වීමත් සමඟ අයවැය හිඟය මූල්‍යනය කිරීම ප්‍රධාන වශයෙන්ම දේශීය මූලාශ්‍රවලින් සිදු විය. සාපේක්ෂව ඉහළ අගයක් ගත් අයවැය හිඟය, නාමික ද.දේ.නි.යේ අඩු වර්ධනය සහ විනිමය අනුපාතික වෙනස්වීම්හි බලපෑම පිළිබිඹු කරමින් මධ්‍යම රජයේ ණය ද.දේ.නි.යේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස 2014 වසරේ පැවති සියයට 70.7 සිට 2015 වසර අවසානයේ දී සියයට 76.0 දක්වා ඉහළ ගියේය. ණය එක්රැස්වීම අඩු කිරීම සඳහා ශක්තිමත් රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිසංස්කරණවල අවශ්‍යතාව එමගින් අවධාරණය කරයි.

අඛණ්ඩව පැවති අඩු උද්ධමනකාරී පරිසරයක් තුළ, මහ බැංකුව විසින් වසර පුරා මුදල් ප්‍රතිපත්තිය තවදුරටත් ලිහිල්ව පවත්වා ගනු ලැබූ අතර, ඉහළ ණය හා මුදල් ප්‍රසාරණය හේතුවෙන් උද්ධමනය මත ඇතිවිය හැකි අධික ඉල්ලුම් පීඩන මැඩපැවැත්වීමේ අරමුණින් 2015 අග භාගයේ සිට මුදල් ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රමයෙන් දැඩි කිරීම ආරම්භ කරන ලදී. පසුගිය වසර කිහිපය මුළුල්ලේම පැවති අඩු පොලී අනුපාතික පරිසරයෙහි බලපෑම හේතුවෙන් පෞද්ගලික අංශයට සපයන ලද ණය ප්‍රමාණය නොකඩවා ඉහළ යෑම සැලකිල්ලට ගනිමින්, 2014 සැප්තැම්බර් මස සිට ක්‍රියාත්මක වූ විවට වෙළඳපොළ කටයුතු යටතේ නිත්‍ය තැන්පතු පහසුකම සඳහා ප්‍රවේශ වීමේ දී පනවනු ලැබූ සීමා 2015 මාර්තු මාසයේ දී මහ බැංකුව විසින් ඉවත් කරන ලදී. මෙම ක්‍රියාමාර්ගය හේතුවෙන් කෙටිකාලීන පොලී අනුපාතිකවල ඇතිවිය හැකි ඉහළ උච්චාවචන මැඩපැවැත්වීම සඳහා, මහ බැංකුව 2015 අප්‍රේල් මාසයේ දී, සිය ප්‍රධාන පොලී අනුපාතික වන, නිත්‍ය තැන්පතු පහසුකම අනුපාතිකය

සහ නිත්‍ය ණය පහසුකම් අනුපාතිකය පිළිවෙලින්, සියයට 6.00 සහ සියයට 7.50 දක්වා පදනම් අංක 50 කින් අඩු කරන ලදී. පුරෝකථන ඉක්මවා යමින් ණය හා මුදල් සමස්ත තවදුරටත් ප්‍රසාරණය වීමත් සමඟ, 2015 වසර අවසානයේ සිට මහ බැංකුව ක්‍රමයෙන් සිය මුදල් ප්‍රතිපත්තිය දැඩි කිරීමට කටයුතු කළේය. ඒ අනුව, එතෙක් ක්‍රියාත්මක වූ ලිහිල් මුදල් ප්‍රතිපත්ති ස්ථාවරයෙහි අවසානය සනිටුහන් කරමින්, 2016 ජනවාරි මස 16 වැනි දින ආරම්භ වන සංචිත කාලපරිච්ඡේදයේ සිට ක්‍රියාත්මක වන පරිදි, බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවල සියලු රුපියල් තැන්පතු වගකීම් සඳහා අදාළ වන ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අනුපාතය සියයට 7.50 දක්වා ප්‍රතිශතාංක 1.50 කින් ඉහළ නංවන ලදී. මුදල් ප්‍රතිපත්තිය දැඩි කිරීම ඇරඹීමටත් පෙර, ආර්ථිකයේ ඇතැම් තෝරාගත් අංශ වෙත අධික ලෙස ණය සැපයීම පාලනය කිරීම සඳහා 2015 අවසාන කාර්තුව තුළ ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාමාර්ග රැසක් හඳුන්වා දෙන ලදී. ඒ අනුව, රථවාහන මිලදී ගැනීම සහ භාවිතා කිරීමට ලබා දෙන ණය සහ අත්තිකාරම්වලට අදාළව, රථවාහන ආනයනය සඳහා වාණිජ බැංකු සමඟ ණයවර ලිපි විවෘත කිරීමේ දී බලපවත්වන ලද අවම ආන්තික මුදල් තැන්පතු අවශ්‍යතාවය පසුව සාර්ව විචක්ෂණ ක්‍රියාමාර්ගයක් වශයෙන් ණය සහ අත්තිකාරම්වලට අදාළව වටිනාකම මත උපරිම ණය අනුපාතිකයක් මගින් ප්‍රතිෂ්ඨාපනය කරන ලදී. මෙම ක්‍රියාමාර්ග තුළින් විනිමය අනුපාතික තීරණය කිරීමේ දී වඩාත් නම්‍යශීලී ප්‍රතිපත්තියක් අනුගමනය කිරීම සහ රජය විසින් බදු ව්‍යුහයෙහි සිදු කළ වෙනස්කම් යනාදී ක්‍රියාමාර්ග සමඟ සාර්ව ආර්ථික සහ මූල්‍ය පද්ධති ස්ථායීතාව ශක්තිමත් කරන අතරම, පෞද්ගලික ණය හා අත්තිකාරම්වල ඉහළ වර්ධනය පාලනය කෙරෙනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරිණ. එසේ වුවත්, අඛණ්ඩව පැවති අධික මුදල් ප්‍රසාරණය හේතුවෙන්, ඉල්ලුමෙන් ඇදුණු උද්ධමන පීඩන තවත් ඉහළ යෑමේ හැකියාව සලකා බලමින්, පූර්ව ක්‍රියාමාර්ගයක් ලෙස, 2016 පෙබරවාරි 19 වන දිනය අවසානයේ සිට ක්‍රියාත්මක වන පරිදි, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ නිත්‍ය තැන්පතු පහසුකම් අනුපාතිකය සහ නිත්‍ය ණය පහසුකම් අනුපාතිකය, පදනම් අංක 50 බැගින්, පිළිවෙලින්, සියයට 6.50 සහ සියයට 8.00 දක්වා ඉහළ නංවන ලදී.

පෞද්ගලික සහ රාජ්‍ය අංශයට ලබා දුන් ණය ප්‍රසාරණය හේතුවෙන් පුළුල් මුදල් සැපයුමේ (M_{2b}) වර්ධනය 2015 වසර තුළ දී ඉහළ ගියේය. වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය පදනම මත පුළුල් මුදල් සැපයුමේ වර්ධනය 2014 වසර අවසානයේ පැවති සියයට 13.4 හා සැසඳීමේ දී 2015 වසර අවසානය වන විට සියයට 17.8 ක් දක්වා ඉහළ ගිය අතර, වසර තුළ දී පුළුල් මුදල් සැපයුමේ සාමාන්‍ය වර්ධනය සියයට 15.2 ක් විය. වසර තුළ දී බැංකු පද්ධතිය තුළ ශුද්ධ විදේශ වත්කම් අඩු වූ අතර, දේශීය ණය ප්‍රසාරණය හේතුවෙන් ශුද්ධ දේශීය වත්කම් ඉහළ යෑම, පුළුල් මුදල් ප්‍රසාරණය සඳහා මුළුමනින්ම හේතු විය. පෞද්ගලික

සහ රාජ්‍ය යන අංශ දෙක වෙත ලබා දුන් ණය ප්‍රමාණය ඉහළ යෑම හේතුවෙන්, ශුද්ධ දේශීය වත්කම් 2015 වසර තුළ දී සියයට 26.0 කින් වර්ධනය විය. ශුද්ධ දේශීය වත්කම් තුළ, රජයට ලබා දුන් ශුද්ධ ණය, රජයේ අයවැය මගින් ඇස්තමේන්තුගත සීමාව ඉක්මවා රුපියල් බිලියන 323.6 කින් සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ ගියේය. මේ අතර, රාජ්‍ය සංස්ථා විසින් ලබා ගත් ණය ප්‍රසාරණය 2014 වසරේ වාර්තා වූ රුපියල් බිලියන 80.9 ක ඉහළ යෑම හා සාපේක්ෂව 2015 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 76.9 දක්වා සුළු වශයෙන් අඩු විය. ලිහිල් මුදල් ප්‍රතිපත්ති ස්ථාවරය අඛණ්ඩව පැවතීමෙහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස වාණිජ බැංකු විසින් පෞද්ගලික අංශයට සපයන ලද ණය ප්‍රමාණය ඉහළ වේගයකින් වර්ධනය විය. වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය පදනම අනුව, පෞද්ගලික අංශය වෙත ලබා දුන් ණය ප්‍රමාණය 2014 වසර අවසානයේ වාර්තා කළ සියයට 8.8 ක වර්ධනය හා සාපේක්ෂව, 2015 වසර අවසානයේ දී සියයට 25.1 ක් දක්වා ඉහළ ගියේය. නිරපේක්ෂ වශයෙන් සැලකීමේ දී, පෞද්ගලික අංශයට ලබා දුන් ණය ප්‍රමාණය 2014 වසරේ දී වාර්තා වූ රුපියල් බිලියන 223.9 හා සැසඳීමේ දී 2015 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 691.4 කින් වැඩි විය. අඛණ්ඩව අඩු මට්ටමක පැවති වෙළඳපොළ ණය පොලී අනුපාතික සහ ණය දෙන ආයතන විසින් සිදු කරන ලද තරගකාරී ප්‍රචාරණයෙහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස පෞද්ගලික අංශය වෙත ලබා දුන් ණය ශීඝ්‍රයෙන් වර්ධනය විය. වෙළඳපොළ පොලී අනුපාතික වසරේ අවසාන කාලය තුළ දී යම් ඉහළ යෑමක් දක්නට ලැබුණ ද 2015 වසර තුළ අඩු මට්ටමක පැවතුණි.

දේශීය මෙන්ම ගෝලීය අවිනිශ්චිතතාවයන් නිසා පැන නගින වෙළඳපොළ උච්චාවචනවලට ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව අඛණ්ඩව පෙන්නුම් කරමින් දේශීය මූල්‍ය අංශය 2015 වසරේ දී යහපත් කාර්යසාධනයක් පෙන්වීය. මූල්‍ය ආයතන පිළිබඳව සලකා බැලූ කල බැංකු අංශය, අඩු පොලී අනුපාතික වාතාවරණය තුළ ණය ඉල්ලුම ඉහළ යෑම, ඉහළ ලාභදායීත්වය හා අභ්‍යන්තර ප්‍රාග්ධන උත්පාදනය හේතුවෙන් ව්‍යාපාරික කටයුතුවල ප්‍රසාරණයක් පෙන්නුම් කරන ලද අතර, අහිතකර කම්පන නිසා ඇතිවිය හැකි අවදානම් අවශෝෂණය කර ගැනීමේ හැකියාව වර්ධනය කර ගැනීමට පාදක වී ඇත. බැංකු අංශයේ වත්කම්වල ගුණාත්මක භාවය වසර තුළ දී වර්ධනය විය. මූල්‍ය හා කල්බදු සමාගම් අංශය ද ඉහළ කාර්යසාධනයක් වාර්තා කරන ලද අතර දේශීය මූල්‍ය පද්ධතියේ සමස්ත වත්කම්වලට දරන සාපේක්ෂ දායකත්වය ඉහළ යෑමෙන් මෙම තත්ත්වය පිළිබිඹු විය. ද්‍රවශීලතා ගැටලු සහිත මූල්‍ය ආයතන කිහිපයක තැන්පත්කරුවන් හා ආයෝජකයන් රැක ගැනීම සඳහා 2015 වසරේ දී ද ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් නියාමන මැදිහත්වීම් සිදු කරන ලදී. රාජ්‍ය සුරැකුම්පත් වෙළඳපොළෙහි ප්‍රාථමික වෙළඳුන්ගේ ව්‍යාපාර ශීඝ්‍රයෙන් ප්‍රසාරණය වුවද, මෙහෙයුම් කටයුතුවල

ඉතා සුළු කාර්යසාධනයක් පෙන්නුම් කළ අතර, එක් ප්‍රාථමික ගනුදෙනුකරුවකු ද්‍රවශීලතා ගැටලුවලට මුහුණදීම හේතුවෙන් ආයෝජකයන්ගේ විශ්වාසය අඛණ්ඩව පවත්වා ගැනීමට හා රාජ්‍ය සුරැකුම්පත් වෙළඳපොළෙහි මෙහෙයුම් කටයුතුවල සුමට ක්‍රියාකාරීත්වයට පහසුකම් සැලසීම සඳහා නියාමන මැදිහත්වීම්වල අවශ්‍යතාවය පැහැදිලිව ගියේය. වෙළඳපොළ පැවති අඩු පොලී අනුපාතික හමුවේ වුවද ගිවිසුම්ගත ඉතිරිකිරීමේ ආයතන පසුගිය වසරේ ලැබූ ප්‍රතිලාභවලට ආසන්න ව්‍යාපාර ප්‍රතිලාභයක් ලබා ගැනීමට සමත් විය. අනෙකුත් බැංකු නොවන මූල්‍ය ආයතන ද, ව්‍යාපාර වර්ධනයන් වාර්තා කළ ද ඒවායේ ව්‍යාපාර ආකෘති මෙන්ම පැවති මූල්‍ය වෙළඳපොළ තත්ත්ව හමුවේ මිශ්‍ර මෙහෙයුම් කාර්යසාධනයක් පෙන්වීය. වසර තුළ, ගෝලීය අවිනිශ්චිතතාවය නිසා පැහැදිලිව මුදල් හා ගෙවුම් තුළ තත්ත්වයන්හි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස දේශීය මූල්‍ය වෙළඳපොළ ඉහළ උච්චාවචනයකින් යුතුව මෙහෙයුම් කටයුතු සිදු කරන ලදී. මේ අතර, විශාල හා සුළු පරිමාණ වටිනාකම් සහිත දේශීය ගෙවීම් හා පියවීම් පද්ධතිය කිසිදු බාධාවකින් හා ස්ථායීතා ගැටලුවලින් තොරව සුමටව ක්‍රියාත්මක වූ අතර, මූල්‍ය අංශයේ වර්ධනය වෙමින් පවතින විවිධ ගෙවීම් අවශ්‍යතා සඳහා ඉහළ කාර්යක්ෂමතාවකින් හා සුරක්ෂිතතාවයකින් පහසුකම් සලසන ලදී.

කාලයක් මුළුල්ලේ වර්ධනය වෙමින් පැවති ආර්ථිකයේ ව්‍යුහාත්මක ගැටලු 2015 වසර තුළ දී ද පැහැදිලිව දැක ගත හැකි වූ අතර, ඉහළ ආර්ථික වර්ධනයක් හා අඩු උද්ධමනයක් සහිත මාවතකට ගමන් කිරීම සහතික කිරීම සඳහා මෙම ගැටලු නිවැරදි කර ගැනීමට, ස්ථාවර ක්‍රියාමාර්ග අවශ්‍යව ඇත. ආර්ථික වර්ධනයට අඛණ්ඩව සහාය වීම සඳහා කෙටිකාලීන රාජ්‍ය මූල්‍ය සහ මුදල් ප්‍රතිපත්ති ප්‍රමාණවත් නොවන අතර, සම්පත් සංරෝධක සහ දැඩි ප්‍රතිපත්ති පැවැතීම තුළින්, එවැනි කෙටිකාලීන ප්‍රතිපත්ති තවදුරටත් යොදාගත නොහැකි බව පැහැදිලි වී ඇත. එමනිසා, ණය නොවන ප්‍රාග්ධන අරමුදල් ආකර්ෂණය කර ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය කෙරෙන ප්‍රතිපත්ති අඛණ්ඩව පැවතීම සහතික කිරීමට මෙන්ම ව්‍යාපාර පවත්වාගෙන යෑමේ පහසුව ඉහළ නැංවීම සඳහා රාජ්‍ය ආදායම සහ වියදම් මෙන්ම රාජ්‍ය ව්‍යවසායන්ට අදාළ රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිසංස්කරණ ඇතුළුව සුදුසු ව්‍යුහාත්මක ප්‍රතිසංස්කරණ සම්මිශ්‍රණයක් හඳුන්වා දීම අවශ්‍ය වේ. පෞද්ගලික අංශයේ පුළුල් සහභාගිත්වය ඇතිව රටෙහි මානව සම්පත ඇතුළු ශක්තීන් උකහා ගැනීම සහ එක්තැන් කිරීම සඳහා මෙම ප්‍රතිසංස්කරණ ඉලක්ක කරගත යුතුය.

යෝග්‍ය ආර්ථික ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාත්මක කිරීමත් සමඟ ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකය මැදි කාලයේ දී නැවතත් ඉහළ වර්ධන මාවතකට ප්‍රවේශ වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. මැදි කාලීනව තිරසාර ආර්ථික වර්ධනයක් ළඟා කර ගැනීම සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන්ම අවශ්‍ය

වන ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස රාජ්‍ය ආදායම පහළ මට්ටමක පැවතීම හා අධික රාජ්‍ය වියදම, ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස අපනයන අඩු වීම සහ විදේශ සෘජු ආයෝජන ගලා ඒම ප්‍රමාණවත් නොවීම යනාදිය ඇතුළුව දැනටමත් හඳුනා ගෙන ඇති ගැටලු විසඳීම සඳහා ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුව ඇත. මීට අමතරව, රජයේ අවධානය යොමු විය යුතු අනෙකුත් ව්‍යුහාත්මක සහ පැනනැගෙමින් පවතින ගැටලු ගණනාවක් ඇත. ඒ අතර, ඉහළ ගුණාත්මක බවින් යුතු මානව ප්‍රාග්ධනය සඳහා වර්ධනය වන ඉල්ලුමට සරිලන පරිදි අවශ්‍ය කරනු ලබන දක්ෂතා සංවර්ධනය කිරීම සඳහා වඩාත් කාර්යක්ෂම ක්‍රමවේදයක් ස්ථාපිත කිරීම; රථවාහන තදබදය හේතුවෙන් ආර්ථිකයට සිදුවන හානිය අවම කිරීම සඳහා පොදු ප්‍රවාහන සේවා වැඩිදියුණු කිරීම; පුනර්ජනනීය බලශක්ති සංවර්ධනය සඳහා වන ජාතික ප්‍රතිපත්තිය ශක්තිමත් කිරීම සහ බලශක්ති සුරක්ෂිතතාව තහවුරු කිරීම; බලශක්තිය හා මහජන උපයෝගීතා සේවා සඳහා වෙළඳපොළ පාදක කරගත් ක්‍රමවත් මිල සූත්‍ර හඳුන්වා දීම; අඩු ඵලදායීතාව, විවිධාංගීකරණය අඩු වීම, ආහාර අනාරක්ෂිතතාව සහ අකාර්යක්ෂම ජල කළමනාකරණය ආදී කෘෂිකාර්මික ක්ෂේත්‍රයෙහි ගැටලු සඳහා පිළියම් ලබා දීම; රාජ්‍ය සම්පත්වල පවතින සීමිත බව සැලකිල්ලට ගනිමින් සමාජ යටිතල පහසුකම් සැපයීම හා ආකර්ෂණීය ජීවනෝපාය මාර්ග සැලසීම; සමස්ත ශ්‍රම බලකාය ආවරණය වන පරිදි වෙළඳපොළ මූලික කරගත් විශ්‍රාම වැටුප් ක්‍රම හා විශ්‍රාම පාරිතෝෂික ක්‍රමයක් හඳුන්වා දෙමින් රාජ්‍ය අංශයේ විශ්‍රාම වැටුපෙහි තිරසාර බව සහතික කිරීම; මූල්‍ය අතරමැදිකරණයෙහි කාර්යක්ෂමතාව ඉහළ නැංවීම, විවිධාකාර මූල්‍ය උපකරණ හා සේවා හඳුන්වා දීම, විධිමත් මූල්‍ය කටයුතු සඳහා වන ප්‍රවේශයන් වර්ධනය කිරීම මෙන්ම මැදි හා දිගුකාලීනව ශක්තිමත් ආර්ථික වර්ධන මාවතක් පවත්වා ගැනීම සඳහා දේශීය හා විදේශීය අංශ සඳහා ආරක්ෂණ ප්‍රතිපත්ති ගොඩනැගීම තුළින් මූල්‍ය අංශයේ කටයුතු පුළුල්වීම සඳහා ඉඩ සලසා දීම යනාදිය ප්‍රමුඛ වේ.